

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
15 december 2020

Eindtermijn
31 december 2020

Onderwerp

Collectieven voor agrarisch natuurbeheer - vaststellingen 2016-2019 en nieuw subsidies 2020-2025 Agrarisch Natuurbeheer EU

Advies

1. Vast te stellen de hierna volgende verstrekte meerjarige subsidies 2016-2021 van de collectieven voor agrarisch natuurbeheer per 31 december 2019 op verzoek vanuit EU na opmerkingen inzake de tot nu toe gevolgde handelswijze inzake uitbreidingsverzoeken op:
a € 767.395,61 door Cooperatief Agrarisch Collectief Zuid-Hollandse Eilanden U. A. te Sommelsdijk
b € 2.316.155,29 door Cooperatief Agrarisch Collectief Krimpenerwaard U.A. te Bergambacht
c € 1.662.181,08 door Cooperatie Collectief Hoeksche Waard U.A. te Strijend € 1.954.953,48 door Collectief Agrarische Natuurvereniging De Hollandse Venen te Nieuwkoop
e € 2.517.905,77 door Cooperatie De Groene Klaver U.A. te Voorschoten
f € 10.782.418,78 door Collectief Alblasserwaard/Vijfheerenlanden Cooperatieve U.A. te Groot-Ammers
g € 3.005.371,76 door Vereniging Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Rijn en Gouwe Wiericke te Bodegraven
h € 1.866.681,27 door Cooperatie Agrarisch Collectief Midden-Delfland U.A. te Schipluiden
i € 283.870,77 door Agrarische natuur- en landschapsvereniging De Lopikerwaard e.o. te Lopik
j € 27.498,42 door Gebiedscooperatie Rijn, Vecht en Venen U.A. te Kamerik.
2. Te verlenen de meerjarige subsidies 2020-2025 aan de hierna genoemde agrarische collectieven voor agrarisch natuurbeheer van:
a € 1.632.214,02 aan Cooperatief Agrarisch Collectief Zuid-Hollandse Eilanden U. A. te Sommelsdijk
b € 4.640.904,60 aan Cooperatief Agrarisch Collectief Krimpenerwaard U.A. te Bergambacht
c € 2.963.781,96 aan Cooperatie Collectief Hoeksche Waard U.A. te Strijen
d € 3.465.678,42 aan Collectief Agrarische Natuurvereniging De Hollandse Venen te Nieuwkoop
e € 4.402.336,38 aan Cooperatie De Groene Klaver U.A. te Voorschoten
f € 13.230.066,24 aan Collectief Alblasserwaard/Vijfheerenlanden Cooperatieve U.A. te Groot-Ammers
g € 4.883.118,18 aan Vereniging Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Rijn en Gouwe Wiericke te Bodegraven
h € 3.191.107,92 aan Cooperatie Agrarisch Collectief Midden-Delfland U.A. te Schipluiden
i € 470.404,02 aan Agrarische natuur- en landschapsvereniging De Lopikerwaard e.o. te Lopik
j € 54.495,42 aan Gebiedscooperatie Rijn, Vecht en Venen U.A. te Kamerik
3. Vast te stellen de brieven aan de hierna genoemde 10 agrarische collectieven waarin de hiervoor genoemde besluiten tot voortijdige vaststelling van de verstrekte subsidies 2016-2021 over de jaren 2016-2019 onder gelijktijdige nieuw verstrekking van de meerjarige subsidies 2020-2025 worden verstrekt:
a Cooperatief Agrarisch Collectief Zuid-Hollandse Eilanden U. A. te Sommelsdijk
b Cooperatief Agrarisch Collectief Krimpenerwaard U.A. te Bergambacht

- c Cooperatie Collectief Hoeksche Waard U.A. te Strijen
- d Collectief Agrarische Natuurvereniging De Hollandse Venen te Nieuwkoop
- e Cooperatie De Groene Klaver U.A. te Voorschoten
- f Collectief Alblasserwaard/Vijfheerenlanden Cooperatieve U.A. te Groot-Ammers
- g Vereniging Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Rijn en Gouwe Wiericke te Bodegraven
- h Cooperatie Agrarisch Collectief Midden-Delfland U.A. te Schipluiden
- i Agrarische natuur- en landschapsvereniging De Lopikerwaard e.o. te Lopik
- j Gebiedscooperatie Rijn, Vecht en Venen U.A. te Kamerik

4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over Collectieven voor agrarisch natuurbeheer - vaststellingen 2016-2019 en nieuw subsidies 2020-2025 Agrarisch Natuurbeheer EU.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

1. Vaststelling per 31 dec 2019 en nieuwe subsidie 2020-2025 Zuid-Hollandse Eilanden
2. Vaststelling per 31 dec 2019 en nieuwe subsidie 2020-2025 Krimpenerwaard
3. Vaststelling per 31 dec 2019 en nieuwe subsidie 2020-2025 Hoeksche Waard
4. Vaststelling per 31 dec 2019 en nieuwe subsidie 2020-2025 Hollandse Venen
5. Vaststelling per 31 dec 2019 en nieuwe subsidie 2020-2025 Groene Klaver
6. Vaststelling per 31 dec 2019 en nieuwe subsidie 2020-2025 Alblasserwaard
7. Vaststelling per 31 dec 2019 en nieuwe subsidie 2020-2025 Rijn Gouwe Wiericke
8. Vaststelling per 31 dec 2019 en nieuwe subsidie 2020-2025 Midden Delfland
9. Vaststelling per 31 dec 2019 en nieuwe subsidie 2020-2025 Lopikerwaard
10. Vaststelling per 31 dec 2019 en nieuwe subsidie 2020-2025 Rijn Vecht en Venen

1 Toelichting voor het College

De 10 collectieven ontvangen op dit moment subsidie voor Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) binnen de Subsidieregeling natuurbeheer en landschapsbeheer Zuid-Holland (SNL 2016) voor de periode 2016-2021. Hierop zijn uitbreidingen aangevraagd en verstrekt. Het betreft dan het toevoegen van extra gronden (en daarmee subsidiebedragen) onder het ANLb-regime, doordat meer boeren meedoen of dat bestaande deelnemers op meer gronden natuurbeheer gaan plegen.

De uitbreiding is steeds ingegaan vanaf het jaar volgend op de uitbreidingbeschikking tot en met 31 december 2021 – de looptijd zoals die in de oorspronkelijke beschikking zat. Niet alleen Zuid-Holland verleent op deze manier subsidies en uitbreidingen – ook de andere provincies doen dit. De aanvragen en de betalingen lopen via RVO - de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Er hebben zich omstandigheden voorgedaan waardoor alle provincies nu genoodzaakt zijn deze subsidies voortijdig te beëindigen en nieuwe afspraken te maken (die overigens gunstig zijn voor de collectieven). Allereerst worden de omstandigheden toegelicht en vervolgens de maatregelen die in IPO-verband zijn afgesproken. Daarna wordt specifiek op Zuid-Holland in gegaan.

Correctie nodig ten aanzien van uitbreidingen

Deze subsidies aan de collectieven worden gedeeltelijk gefinancierd met EU-middelen. De uitbreidingsaanvragen zoals die door de collectieven voor de beheerjaren 2017 tot en met 2020 zijn ingediend, waren in veel gevallen van aanzienlijke omvang. Hierdoor had de Europese Commissie er moeite mee om deze uitbreidingsaanvragen nog als een aanpassing van de oorspronkelijke agromilieuverbintenis (aanvraag) te kunnen beschouwen. De marge van 15% uitbreiding die in POP is toegestaan werd soms flink overschreden, bij twee collectieven werd geconstateerd dat in het tweede jaar meer dan 100% uitbreiding van oppervlakte is geweest. Om te voorkomen dat de Europese Commissie alle provincies zou opdragen om alle uitbreidingen ongedaan te maken, is met haar afgesproken dat een correctie wordt doorgevoerd.

Welke maatregelen zijn afgesproken?

Deze correctie houdt in dat de huidige gebiedsaanvragen per 1 januari 2020 vervangen zullen worden door nieuwe gebiedsaanvragen. Op verzoek hebben BoerenNatuur en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) de collectieven hier reeds over geïnformeerd.

Dit betekent dat de volgende stappen gezet moeten worden:

1. beëindigen van de huidige gebiedsaanvragen (subsidies) per 31 december 2019 door vaststelling van de subsidie per 31 december 2019 op de betaalde bedragen;
2. afgeven van een nieuwe subsidiebeschikking voor de periode 1 januari 2020 tot en met 31 december 2025. Er wordt dus ambtshalve een nieuwe gebiedsaanvraag aangemaakt. Als startpunt hiervoor wordt de eindsituatie van de huidige gebiedsaanvraag genomen, dat wil zeggen de laatste uitbreiding;

Wat betekent dit voor Zuid-Holland?

Voor elk van de 10 collectieven betekent dit dat de lopende subsidiebeschikking inclusief uitbreidingen voor de jaren 2016-2021 opengebroken worden en worden vastgesteld voor de

periode 2016-2019 op de aan hen betaalde bedragen. Op 2 uitzonderingen na betekent dit dat er lager wordt vastgesteld omdat er minder is betaald dan dat maximaal mogelijk was. In 1 geval is het bedrag gelijk aan het maximale bedrag voor de jaren 2016 t/m 2019 en 1 geval € 0,04 meer. Per saldo wordt er € 816.705,05 lager vastgesteld. Vaststelling voortijdig van de verstrekte subsidies voor de jaren 2016 tot en met 2019 houdt tevens in dat de subsidie ingaande 2020 voor de jaren 2020 en 2021 vervalt. Dit is verwoord in besluit 1.

Tegelijk worden nieuwe meerjarige subsidiebeschikkingen afgegeven voor de jaren 2020-2025 – zie besluit 2. Het niveau van de subsidie voor de jaren 2020 en 2021 zijn gelijk aan de vervallen subsidie als gevolg van het hiervoor genoemde besluit tot voortijdige vaststellingen. Dit niveau van 2020 (en 2021) wordt doorgetrokken naar de jaren 2022 tot en met 2025. De collectieven krijgen dus op papier zekerheid voor 4 jaar subsidie “erbij”. De reden hiervoor ligt dus in de IPO-afspraken. Hierbij is rekening gehouden met het feit dat beheer voor 2 jaar voor een gebied niet zinvol is. Uit onderzoeken is gebleken dat 6 jaar wel een zinvolle periode is.

Dit houdt in dat de collectieven geen gevolgen zullen ondervinden van deze voortijdige vaststelling en nieuwe verleningen, zij gaan er zelfs op vooruit omdat ze nu al een beschikking krijgen voor de jaren 2022 tot en met 2025.

Met de correctie voldoet Zuid-Holland aan de EU-afpraak en is het risico afgewend dat de subsidies aan de Zuid-Hollandse collectieven grotendeels moeten worden ingetrokken.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW nvt : € 25.956.071,84 voor de jaren 2022 t/m 2025 daar 2020 en 2021 al zijn vastgelegd (€ 12.978.035,92). Totaal voor de jaren 2020-2025 € 38.934.107,76
Tevens een vrijval van € 221.749,17 voor de jaren 2016 t/m 2019.

Programma: Programma 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland

Financiële risico's : Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Het besluit om ambtshalve een subsidie voortijdig vast te stellen loopt verhoogd risico op een bezwaar. Echter door de gelijktijdige nieuwe subsidieverlening voor de “vervallen” jaren welke tevens langer doorloopt, maakt dat risico op bezwaar zeer klein zal zijn.

De besluiten tot vaststelling mogen in principe onder ambtelijk mandaat worden afgedaan. Echter in dezelfde brief waarin de voortijdige vaststelling plaatsvindt, wordt ook de subsidie opnieuw beschikt. Deze nieuwe subsidies zijn op 1 uitzondering na allen besluiten die via bestuurlijk mandaat mogen worden afgedaan. Echter daar zowel de vaststelling als de subsidiebeschikking in 1 brief plaatsvindt en dit niet in de mandaten specifiek is geregeld, wordt dit nu in dit verzamelbesluit voorgelegd. Daarbij wordt dit ook gezien als wijzigingen die niet van gering belang zijn. Er is immers opdracht vanuit EU gekomen om dit doen.

2 Voorafgaande besluitvorming

In 2015 zijn van de 10 collectieven die geheel Zuid-Holland bestrijken aanvragen binnengekomen voor Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) binnen de Subsidieregeling natuurbeheer en landschapsbeheer Zuid-Holland (SNL 2016) voor de periode 2016-2021. Hierop zijn subsidies afgegeven voor 6 jaar.

Jaarlijks is de mogelijkheid geboden om deze aanvragen aan te passen. In veel gevallen betrof dit uitbreidingen waardoor de maximale subsidies werden verhoogd via een beschikking op de aanpassingsaanvraag.

3 Proces

Er is in IPO-verband samengewerkt om met de EU de dreigende gedeeltelijke subsidie-intrekkingen te voorkomen en de te nemen correcties af te stemmen. Er is een uitgebreide briefwisseling geweest tussen RVO en de Europese Commissie/DG Landbouw en Plattelandsontwikkeling. Hier is het compromis uitgekomen dat alle provincies de acties uit dit besluit doorvoeren. Alle provincies voeren deze acties nu parallel uit. Hulp van BIJ12 heeft tevens geleid tot conceptteksten voor de beschikkingen waarin de subsidies voortijdig vastgesteld en opnieuw verleend worden. Het nieuwe Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) gaat naar verwachting 1-1-2023 in. Dan zullen de collectieven overstappen naar de dan geldende subsidieregeling. Het voorliggende voorstel is dus een verlenging op papier, de facto verandert niets.

Relatie chemische bestrijdingsmiddelen:

Deze herziening van de beschikkingen was een van de zorgpunten van de agrarische collectieven en BoerenNatuur Zuid-Holland rondom het artikel over chemische bestrijdingsmiddelen. Door het opnieuw beschikken van de subsidie per 1-1-2020 zou onbedoeld het verbod op chemische bestrijdingsmiddelen van toepassing kunnen worden op lopende afspraken tussen collectieven en agrariërs. Met de recente wijziging in de subsidieregeling Natuur- en Landschapsbeheer Zuid-Holland (SNL) is dat risico vermeden en kunnen de beschikkingen nu zonder dit risico worden afgegeven.

4 Participatie en rolgeving

Nvt

5 Communicatiestrategie

Geen apart persbericht anders dan de publiekssamenvatting.

- RVO heeft in juli 2020 in het secretarissenoverleg van BoerenNatuur een presentatie gehouden over het herbeschikken.
- BoerenNatuur heeft samen met RVO een nieuwsbrief opgesteld over het herbeschikken.